

Til
Private barnehagers landsforbund

Dokumenttype
Rapport

Juni, 2017

BYGGEKOSTNADER I PRIVATE OG KOMMUNALE BARNEHAGER

BYGGEKOSTNADER I PRIVATE OG KOMMUNALE BARNEHAGER

Ramboll
Hoffsveien 4
Postboks 427 Skøyen
N-0213 Oslo
Norway
T +47 2252 5903
www.ramboll.com

INNHOOLD

1.	INNLEDNING	1
2.	METODE	1
3.	RESULTATER	2
3.1	Om respondentene	2
3.2	Godkjente heltidsplasser	2
3.3	Byggekostnader	2
3.4	Konklusjon	4
3.5	Behov for forskning	4

1. INNLEDNING

Private Barnehagers Landsforbund (PBL) er en landsomfattende interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for private barnehager. De skal bidra til å øke kvaliteten og verdiskapningen i medlemsbarnehagene, til beste for barn, foreldre/foresatte, ansatte, eiere og samfunnet for øvrig.

Rambøll Management Consulting (RMC) har på oppdrag for PBL gjennomført en kartlegging av byggekostnadene til nye barnehageplasser i perioden 2013-2015. Formålet med oppdraget var å se om det er forskjeller i byggekostnader i henholdsvis nye kommunale og nye private barnehageplasser. Mer spesifikt har oppdraget kartlagt:

- Antall nye barnehageplasser for hvert av årene fordelt på henholdsvis private og kommunale barnehageeiere
- Gjennomsnittlige byggekostnader pr. plass (ekskl. momskompensasjon) inkludert kostnader til opparbeidelse til uteareal, innkjøp av lekeapparat og inventar.
- Gjennomsnittlige tomtekostnader

2. METODE

Data på byggekostnader pr. barnehageplass er samlet inn via en spørreundersøkelse barnehager som er nyetablerte i perioden 2013-2015. Opplysninger om barnehagene kommer fra Utdanningsdirektoratet og baserer seg på innrapportering til Basil på skjemaet *Årsmelding for barnehager*. Respondentene ble bedt om å oppgi totale byggekostnader fordelt på henholdsvis bygge og tekniske konstallasjoner, lekeapparat og annet inventar og opparbeidelse av uteareal. Skjemaet er gjengitt i tabell 1.

Tabell 1 Spørreskjema sendt til nyetablerte barnehager i perioden 2013-2015

	2013	2014	2015	2016	2017	Ikke ferdigstilt	Ikke bygget
Hvilket år var bygget ferdigstilt?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hvor mange heltidsplasser er barnehagen godkjent for?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hva var kostnader knyttet til oppføring av nytt barnehagebygg? Oppgis i hele tall. kostnader knyttet til tomt skal ikke inkluderes							
Spesifiser kostnader til bygg og tekniske installasjoner:							
Spesifiser kostnader til innkjøp av lekeapparat og annet inventar:							
Spesifiser kostnader til opparbeidelse av uteareal:							
Hva var kostnader til tomt? (dersom det ikke var noen kostnader til tomt oppgi 0)							
Vennligst begrunn hvorfor dere ikke hadde kostnader til tomt							

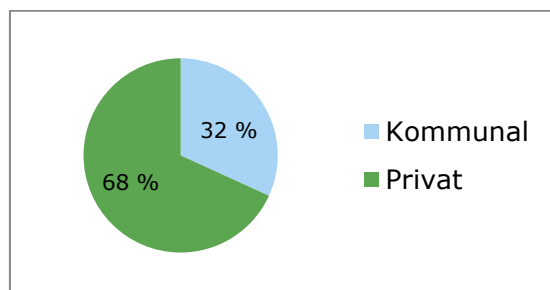
Spørreundersøkelsen ble den 10.5.17 sendt til totalt 206 barnehager. Av disse svarte 132 eller omtrent 64 prosent. Svarprosenten ble noe lavere enn forventet ved oppstarten av prosjektet; dette på tross av at PBL oppfordret sine medlemmer til å svare. Det ble derfor gjort en gjennomgang av *hvorfor* svarprosenten ikke ble høyere. Ved nærmere gjennomgang av listen over nyetablerte barnehager fra Utdanningsdirektoratet ble det oppdaget noen feilkilder/mangler. Listen inkluderer de barnehagene som har i) gjort oppkjøp, ii) de som leier og iii) de som har endret eiere. Disse har naturlig nok ikke bygget nye barnehageplasser og er trukket ut av resultatene. I tillegg hadde ingen av FUS-barnehagene kapasitet til å svare. FUS-barnehagene er en stor bidragsyter i barnehagemarkedet og utgjorde omtrent 10 prosent av det totale datamaterialet. Ved å trekke ut de som ikke har bygget nye barnehageplasser, samt FUS-barnehagene ble svarprosent omtrent 90 prosent. Dette vurderer vi som godt.

3. RESULTATER

3.1 Om respondentene

Omtrent 70 prosent av de som svarte på spørreundersøkelsen var representerte private barnehager. Basert på listene fra Utdanningsdirektoratet var 67 prosent av de nyetablerte barnehagene fra 2013-2015 private. Det vurderes derfor at respondentene er representative for utviklingen i perioden.

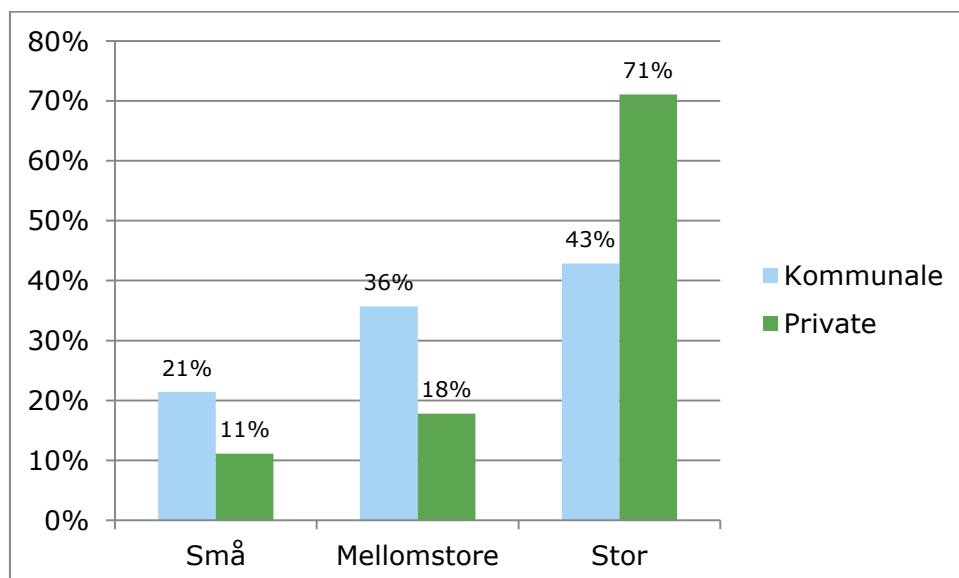
Figur 1 Nye barnehageplasser, etter eiertype

3.2 Godkjente heltidsplasser

Det ble, hos våre respondenter, godkjent i overkant av 6 200 heltidsplasser i perioden 2013-2015. I overkant av halvparten av de nye plassene var private. Omtrent 63 prosent av de nye barnehageplassene ble bygd i de store kommunene. Det er i hovedsak de private barnehagene som bygger i de store kommunene da over 70 prosent av de nye private barnehageplassene kom her. De kommunale barnehageplassene fordeler seg jevnere uavhengig av kommunistørrelse.

Figur 2 Nye barnehageplasser, etter kommunistørrelse og eiertype

I snitt var en barnehage i perioden 2013-2015 godkjent for 82 heltidsplasser. Tallene viser videre at private barnehagene bygger barnehager med færre godkjente heltidsplasser, sammenliknet med de kommunale. En gjennomsnittlig privat barnehage i perioden fikk godkjenning for 70 heltidsplasser, mens snittet i de kommunale barnehagene var 86 plasser.

3.3 Byggekostnader

Beregningene viser at det i snitt koster 317 000,- eks. mva å bygge en ny barnehageplass. Dette inkluderer kostnader til bygg og tekniske installasjoner, lekeapparat og annet inventar og opparbeidelse av tomtekostnader. Tabell 2 viser de samme kostnadene for henholdsvis privat og kommunalt eie.

Tabell 2 Gjennomsnittlige byggekostnader. Totalt og etter eiertype

	Gjennomsnitt	Kommunal	Privat	Differanse
Totalt	316 700,-	352 000,-	275 000,-	77 000,-
Bygg og tekniske konstellasjoner	278 500,-	306 686,-	245 100,-	61 586,-
Opparbeidelse uteareal	20 300,-	22 200,-	18 100,-	4 100,-
Lekeapparat og annet inventor	18 600,-	23 185,-	13 200,-	9 985,-

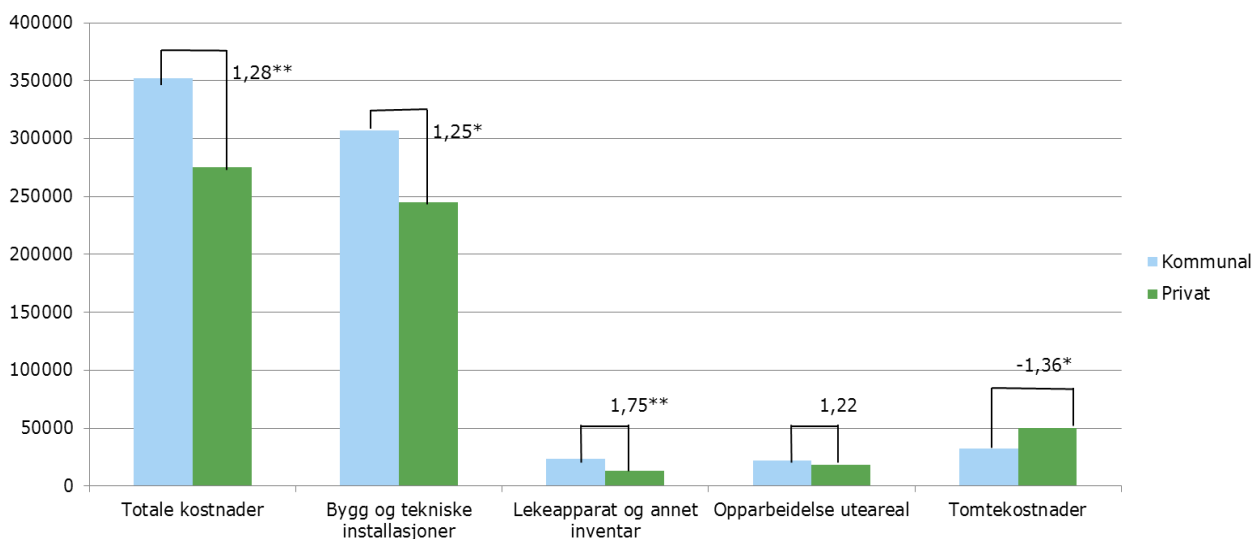
Tabell 2 viser at det er mer kostbart å bygge nye kommunale barnehageplasser enn private barnehageplasser. I snitt kostet en privat barnehageplass 276 000,- i perioden 2013-2015. Til sammenlikning kostet en kommunal barnehageplass 352 000,-. Tallene viser med andre ord at det koster 76 000,- mer å bygge en kommunal barnehageplass enn en privat.

Figur 3 viser forskjellen mellom byggekostnadene pr. barnehageplass for henholdsvis private og kommunale brutt ned på de ulike kostnadselementene. Figuren viser at det i perioden 2013-2015, hvis en sammenlikner kommunale og private barnehager, var:

- 28 prosent mer kostbart å bygge en kommunal barnehageplass¹.
 - o 25 prosent større kostnader knyttet til bygg og tekniske installasjoner**
 - o 22 prosent mer kostbart å opparbeide utearealet
 - o 75 prosent mer større kostnader knyttet til lekeapparat og annet inventar*

Figuren viser også at det kommunale hadde 36 prosent mindre kostnader til tomt. Dette skyldes i hovedsak at kommunene eier tomtene selv og derfor ikke trenger å kjøpe de.

Figur 3 Gjennomsnittlige byggekostnader. Brutt ned på kostnadselementer og etter eiertype

For å kvalitetssikre tallene ble kostnadsvariasjonene kontrollert mot kommunestørrelse, kommunens sentralitet og en indeks for kommunenes inntekter². Resultatene er gjengitt i tabell 3. Beregningene viser at kommunenes sentralitet og indeks for frie inntekter påvirker byggekostnader pr. barnehageplass, men at det ikke er noen statistisk signifikans. De viser imidlertid at kommunenes størrelse har signifikant betydning. De største kommunene har høyere byggekostnader pr. barnehageplass enn de små kommunene.

** Signifikant på 10 prosent signifikansnivå

* Signifikant på 5 prosent signifikansnivå

² Indeksen beregner kommunenes økonomiske handlefrihet etter at lovpålagte oppgaver er utført

Tabell 3 Kostnader pr. plass kontrollert for kommunale kjennetegn

	Koeffisient	P> t
Sentralitet	-25542	0,342
Størrelse	96121	0,006
Indeks for inntekter	583	0,514

3.4 Konklusjon

Det ble i perioden 2013-2015 bygde 3 265 private barnehageplasser. Det er omtrent halvparten av alle nye plasser i perioden. Kostnaden pr. barnehageplass i de kommunale barnehagene er 76 000,- høyere sammenliknet med de private. **Beregningene viser at det offentlige har spart 228 millioner kroner i perioden 2013-2015 på at nye barnehageplasser er bygget i privat regi.**

3.5 Behov for forskning

Beregningene viser kun byggekostnadene pr. barnehageplass i perioden, men gir ingen forklaring på hvorfor det er slik. Det anbefales derfor at det gjøres mer forskning på området for å avdekke de store forskjellene. Dette inkluderer, men begrenser seg ikke til, spørsmål om:

- Hvorfor er det så store forskjeller mellom utbygging i kommunal og privat regi?
- Hvorfor er det så mye dyrere å bygge i de store kommunene sammenliknet med de små?